

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการพัฒนาประเทศจะทำให้สำเร็จจุดมุ่งไปด้วยดีได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการลงทุนทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ แต่การจะสร้างกำลังคนให้ได้ดีได้นั้น จะต้องมีการศึกษาระดับที่ดี ดังเช่น วิจิตร ศรีสอาน ได้ให้ความเห็นไว้ว่า "การศึกษาในัจจุบันได้รับการพิจารณาว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ ประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายต่างก็เน้นถึงความสำคัญของการศึกษา ในฐานะที่เป็นจักรกลสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้ได้มาซึ่งกำลังคน"¹ วรศักดิ์ เพียรชอบ ให้ความเห็นว่า "มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย จำเป็นจะต้องพัฒนามนุษย์เป็นอันดับแรก การเตรียมมนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพก็คือ การให้การศึกษา"² นอกจากนี้ ปิ่น มาลากุล ได้กล่าวไว้ว่า "การศึกษา คือ เครื่องมืออันสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ ในด้านการเมือง หรือในด้านการสังคมหรือวัฒนธรรม เพราะในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

¹วิจิตร ศรีสอาน, "สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการทางการศึกษาของประเทศไทย," ศูนย์ศึกษา 6 (พฤษภาคม 2522) : 11.

²วรศักดิ์ เพียรชอบ, รัชณี ขวัญบุญจัน และ ถนอมวงศ์ กฤษเพชร, "พฤติกรรมของผู้บริหารพลศึกษาในสถาบันผลิตครูพลศึกษาของไทย," วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการ 7 (มกราคม 2524) : 16.

ทั้งกล่าว ต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ และกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา"¹ ประเทศเราเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การพัฒนาคนในชาติให้มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกที่ต้องรีบเร่งทำ กำลังคนที่มีคุณภาพไม่ใช่มีเฉพาะด้านความคิดเท่านั้น แต่จะต้องประกอบไปด้วย ค่านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และด้านสติปัญญา ดังที่ นิภา เพชรสถ กล่าวไว้ว่า "คุณลักษณะของคนที่มีคุณภาพจะต้องประกอบไปด้วยความเจริญทางร่างกาย อารมณ์ ความคิด และจิตใจ"² วิชาพลศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการศึกษาที่จะช่วยให้กำลังคนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพราะวิชาพลศึกษา เป็นวิชาที่ช่วยเสริมสร้างความเจริญทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ดังเช่น วรศักดิ์ เพียรชอบ ได้กล่าวด้วยความสำคัญไว้ว่า "วิชาพลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่ง ซึ่งมีวัตถุประสงค์และความมุ่งหมาย เช่นเกี่ยวกับการศึกษาอย่างอื่น ๆ คือ เป็นวิชาที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม จะแตกต่างจากวิชาอื่นที่ตรงที่วิธีการ และสิ่งที่นำมาใช้ คือ พลศึกษาใช้กิจกรรมการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬาเป็นสื่อกลางของการเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ"³ ธนิต คงมนต์ กล่าวไว้ว่า "เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า การพลศึกษา สุขภาพ พลานามัย และการกีฬามีส่วนสำคัญในการที่จะส่งเสริมให้พลเมืองของประเทศมีความ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

¹ม.ด. ปิ่น มาลากุล, "คำนำ," ใน การปฏิรูปการศึกษาและงานของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการศึกษา, สิปปนนท์ เกตุทัต และคนอื่น ๆ (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518).

²นิภา เพชรสถ, "เยาวชนไทยกับความมีวินัย," วารสารครูสาร 5(มิถุนายน - ตุลาคม 2523) : 47.

³วรศักดิ์ เพียรชอบ, "ความหมายและวัตถุประสงค์ของวิชาพลศึกษา," วารสารพลศึกษา 1(มิถุนายน 2512) : 10.

สมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ กับทั้งเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูง"¹ นอกจากนี้ก็มีบุคคลต่าง ๆ โลกกล่าวถึงความสำคัญของการพลศึกษาไว้มากมาย เช่น

บุชเชอร์ (Bucher) กล่าวไว้ว่า "พลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งได้รับการเลือกเฟ้นแล้ว เป็นสื่อที่จะนำไปสู่จุดหมายที่วางไว้"²

มิลเลอร์ (Miller) และวิทคอมบ์ (Whitcomb) กล่าวไว้ว่า "วิชาพลศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทางร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา"³

แนช (Nash) กล่าวไว้ว่า "วิชาพลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งในขอบเขตการศึกษาทั้งหมด เป็นการศึกษาที่ใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อให้เกิดพัฒนาการทางกาย ทางประสาท ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ ผลเหล่านี้จะประจักษ์ก็ต่อเมื่อได้มีการจัดกิจกรรมพลศึกษาขึ้นตามสถานทีต่าง ๆ เช่น สนามกีฬา โรงฝึกพลศึกษา เป็นต้น"⁴

¹ ธีนิศ คงมนต์, "นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการพลศึกษา สุขศึกษา และกีฬาในโรงเรียน," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการ 7(เมษายน 2524) : 179.

² Charles A. Bucher, Fundations of Physical Education, 5th ed. (Saint Louis : The C.V. Mosby Company, 1968), p. 21.

³ Arther G. Miller and Verginia Whitcomb, Physical Education in the Elementary School Curriculum, 2d ed. (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1968), p. 331.

⁴ Jay B. Nash, Physical Education : Introduction and Objectives, (New York : A.S. Warms and Company, 1948), p. 52.

การกีฬาเป็นกิจกรรมหนึ่งของการพลศึกษา การเล่นกีฬาเป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งที่ช่วยพัฒนาประชากรของรัฐ ให้เป็นผู้มีสุขภาพอนามัยดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สามารถจะสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้าไปยิ่งขึ้น¹ ซึ่งเป็นผลต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองนั่นเอง ด้วยเหตุนี้ วิชาพลศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคลทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา และทางสังคม ให้สมบูรณ์ มีประสิทธิภาพในการประกอบกิจการงาน เพื่อดำรงชีพในสังคมและเพิ่มสมรรถภาพของกำลังคนในการพัฒนาประเทศ²

ปัจจุบัน รัฐบาลกำลังมองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จะเห็นได้จากแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ตลอดจนหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่ประกาศใช้ทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้เน้นในเรื่องการพลศึกษา กีฬา และสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นสำคัญ รัฐได้มุ่งที่จะให้วิชาพลศึกษามีในหลักสูตรที่เรียนในทุกระดับการศึกษา นับตั้งแต่การศึกษาคณะบังคับจนถึงชั้นมัธยมศึกษา และในระดับการศึกษาสูงขึ้นไปได้พยายามที่จะบรรจุวิชาพลศึกษาเข้าเป็นวิชาหนึ่งด้วย³ นอกจากนี้ได้มีการจัดให้มีการวางแผนการกีฬาแห่งชาติขึ้น ตามแนวความคิดส่วนใหญ่ของคณะกรรมการวางแผนการกีฬาแห่งชาติ มีว่า รัฐพึงสนับสนุนให้ประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ได้เล่นกีฬาทั่วหน้ากัน และตลอดอายุ ความถูกต้องและแบบแผนของกีฬานั้น ๆ

¹ กอง วิสุทธารมณ, "เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 3(มกราคม - ตุลาคม 2520) : 30.

² วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ, รัชนี้ ขวัญบุญจัน และ ถนอมวงศ์ กฤชเพชร, "พฤติกรรมของผู้บริหารพลศึกษาในสถาบันผลิตครูพลศึกษาของไทย," หน้า 18.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 17.

และตามคตินภาพแห่งตน¹

ดังนั้น การพลศึกษา การกีฬาในโรงเรียน จึงเป็นของจำเป็นที่โรงเรียน ต้องจัดให้มีการเรียนการสอนขึ้นอย่างทัดเทียมกับการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ เพราะ สิ่งที่เขาทั้งหลายได้เรียนรู้นั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของเขา² เมื่อวิชา พลศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนแล้ว องค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้วิชาพลศึกษา ไบรรรลุในการพัฒนาคนก็คือ ผู้สอน และวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ ส้าวาง พวงบุตร ให้ความเห็นว่า "การพลศึกษาจะสามารถบรรลุตามจุดหมายได้เป็นอย่างดี จำเป็น ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง เช่น การเงิน สถานที่ สื่อการเรียน ครูพลศึกษาจำเป็น ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ เพื่อให้การสอนวิชาพลศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสามารถปรับปรุงวิธีการสอนให้เรียนรู้นำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน"³ สิปปนนท์ เกตุทัต ให้ความเห็นว่า "เด็กจะได้รับการศึกษาอบรมจากสามแหล่ง คือ ปิตามารดา ครู และสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ ปัจจุบันดูเหมือนว่า ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อความ เจริญเติบโตของเด็กมากที่สุด"⁴

ในการจัดการศึกษาแผนใหม่ ปัจจุบันไ้ก้หน้าเอานวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษาเข้ามาช่วยในการพัฒนาการศึกษามากขึ้น เพราะอุปกรณ์และเครื่องมือ ใหม่ ๆ ไม่เพียงแต่จะช่วยแบ่งเบาภาระหนักของครูเท่านั้น แต่ได้ช่วยให้การสอน ของครูง่ายขึ้น ประหยัดเวลา เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน เพิ่มประสิทธิภาพ

¹ กอง วิสุทธารมณ, "เลนกีฬาสู่สุขภาพ," หน้า 31.

² บุญสม มาร์ติน, "สาส์นจากอธิบดีกรมพลศึกษา," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 3(มกราคม - ตุลาคม 2520) : 1.

³ ส้าวาง พวงบุตร, "ความสำคัญของครูพลศึกษาต่อวิชาชีพ," วารสาร สุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 7(เมษายน 2524) : 185.

⁴ สิปปนนท์ เกตุทัต, "การศึกษาวันนี้," วารสารสามัญศึกษา 17(ตุลาคม - พฤศจิกายน 2523) : 9.

ในการเรียนรู้ อีกทั้งเพิ่มปริมาณของผู้รับการศึกษาได้มากขึ้นด้วย ดังเช่น ศาสตราจารย์
 สำเภา วรวงูร ได้ให้ข้อคิดไว้ว่า

ในวงการศึกษานี้ อาจจะยืนยันได้ว่า สื่อมวลชนกำลังมีบทบาทในด้านต่าง ๆ ของ
 การศึกษา ไม่แพ่วงการอื่น ๆ เช่นเดียวกัน ทุกวันนี้ สื่อมวลชนทั้งประเภทสิ่งพิมพ์
 และประเภทีเลคโทรนิค กำลังเป็นเครื่องมือสำคัญ สำหรับการสอนในชั้นเรียน
 ในวงการศึกษายอมรับว่า เครื่องมือเหล่านั้น ไม่ว่าจะเป็นภาพถ่าย ภาพเขียน
 ภาพยนต์ วิทยุ โทรทัศน์ และอื่น ๆ อีก เมื่อได้รับการใช้อย่างถูกต้องแล้ว จะ
 เป็นอุปกรณที่ช่วยให้การสอน การเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลดี
 แก่นักเรียนอย่างแน่นอน¹

ด้วยเหตุที่โลกของเราได้มีรากฐานอยู่กับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ และ
 เทคโนโลยี ดังนั้น ด้านการศึกษาจึงต้องอาศัยวิธีการของวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
 มาเป็นองค์ประกอบในการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุดหน้าต่อไป
 ในด้านการเรียนการสอนก็เช่นกัน การสอนของครูจะให้ไ้ผลดีก็ขึ้น จำเป็นต้องใช้
 เทคโนโลยีและสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างช่วยกัน เช่น การใช้แผนภูมิ การใช้สไลด์
 ภาพยนต์ การสาธิต เป็นต้น ครูจะใช้วิธีบรรยายตามตำราอย่างเดียวนั้นไม่เกิดผล
 การเรียนการสอนเท่าที่ควร ดังนั้น ในการเรียนการสอนปัจจุบัน ควรใช้สื่อหลายอย่าง
 มาช่วยกันประกอบการสอน จึงจะบรรลุเป้าหมายได้ตามต้องการ² วิทิจและซูลเลอร์
 (Wittich and Schuller) กล่าวว่า "การสอน คือการกระตุ้นให้เกิดการ
 เรียนรู้ และการเรียนรู้คือขบวนการของการค้นพบ แต่การที่จะช่วยให้การเรียนรู้มี

¹สำเภา วรวงูร, "สื่อมวลชนกับการศึกษา," ศูนย์ศึกษา 10(สิงหาคม
 2506) : 6-7.

²วีระ โรจน์รุ้งสัจย์, "เทคโนโลยีมีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาอย่างไร,"
 คุรุปริทัศน์ 2(ธันวาคม 2520) : 55.

ประสิทธิภาพนั้นจะต้องใช้สื่อทัศนูปกรณ์ให้เป็นประโยชน์¹ ส่วน คีฟเฟอร์ (Kieffer) ไคกลาวว่า "การใช้อุปกรณ์การสอนที่ถูกต้องและเหมาะสม จะเป็นเครื่องช่วยในการเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น และการสอนของครูบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้"² วิจิตร ศรีสอาน ให้ความเห็นว่า "ควรจะมีการนำเอาเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนด้วย เช่น โทรทัศน์การศึกษา เครื่องช่วยสอน และบทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น ซึ่งครั้งหนึ่งเคยคิดว่าเป็นของฟุ่มเฟือย แต่ในปัจจุบันได้มีการยอมรับโดยทั่วไปว่า เป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงที่สามารถจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น"³ นอกจากนี้ได้มีบุคคลหลายท่านให้ความเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาไว้ เช่น

โอลิเวโร (Olivero) ได้ให้ข้อคิดว่า สื่อผสมมีบทบาทยิ่งในการเรียนการสอน เพราะจะช่วยให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งยังช่วยให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ สื่อผสมสามารถใช้ได้กับผู้เรียนเป็นจำนวนมาก และสามารถใช้ได้ผลดีกับการเรียนเป็นรายบุคคลอีกด้วย อุปกรณ์สื่อผสมที่จะนำมาใช้กับการเรียนการสอนมีหลายอย่าง เช่น สไลด์เทปเสียง ภาพยนตร์ และโทรทัศน์ เป็นต้น⁴

¹Walter Arno Wittich and Charles Francis Schuller, Audio-Visual Materials, 2d ed. (New York : Harper, 1967), p. 152.

²R.E. De Kieffer and Lee W. Cochram, Manual of Audio-Visual Techniques (New York : Prentice-Hall, 1963), p. 78-80.

³วิจิตร ศรีสอาน, "สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการทางการศึกษาของประเทศไทย," หน้า 18.

⁴James L. Olivero, "Technological Aids and Independent Study," Independent Study (Indiana : Indiana University Press, 1965), p. 141-181.

กินเดอร์ (Kinder) กล่าวว่า เป็นหน้าที่ของครูโดยตรงที่จะต้องพยายามจัดประสบการณ์ตรงในด้านการเรียนรู้การสอนให้มากที่สุด เพราะประสบการณ์ตรงช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ทำให้การเรียนรู้เกิดคุณค่า การจัดประสบการณ์ตรงจะช่วยปลูกฝังนิสัยข้างสังเกต และมีทัศนคติที่ดี ตัวอย่างเช่น การใช้สไลด์ประกอบการเรียนการสอน ผลที่ได้คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างชัดเจนกว่าการที่ครูพูดเพียงอย่างเดียว¹

บีเคิล (Beadle) กล่าวว่า ถัดจากบ้านและโรงเรียนแล้ว เชื่อว่าโทรทัศน์มีความคล่องตัวที่เราจะได้รับอิทธิพลอย่างลึกซึ้งยิ่งในวงกว้างชุมชนชาติมากกว่าสื่ออื่นใด มันให้ทั้งการเห็นและการได้ยินพร้อมกัน เป็น "ชีวิต" ที่ถ่ายทอดให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงได้ ถ่ายทอดจากฟิล์ม หรือเทปบันทึกภาพก็ได้ และเมื่อเราเพ่งภาพ ณ จุดที่เกิดเหตุการณ์จริง ๆ เราจะเห็นภาพและได้ยินเสียง ทำให้รู้สึกเหมือนว่าได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย²

เคมพ์ (Kemp) กล่าวว่า ในขณะนี้ ราคาและความยุ่งยากของเทปบันทึกภาพได้ลดลงอย่างเห็นได้ชัดเป็นที่น่าพอใจ เครื่องมือดังกล่าวนี้ ปัจจุบันมีคุณค่าและอำนวยความสะดวกให้กับโทรทัศน์โรงเรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้น เราควรที่จะเลือกส่วนที่สมบูรณ์ หรือระบบโทรทัศน์ที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาเสนอหรือบันทึกไว้ในเทปโทรทัศน์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา แล้วเราสามารถนำมาเล่นกลับ (Play Back) ได้เมื่อต้องการ หรือก่อนที่จะถ่ายทำภาพยนตร์ ควรจะได้นั้นที่กลางเทปโทรทัศน์ เพื่อจะพบทวนหาทางต่าง ๆ เสียก่อนจะลงมือถ่ายทำภาพยนตร์ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง³

¹ James S. Kinder, Audio-Visual Materials and Techniques, 2d ed. (New York : American Co., 1950), p. 264.

² Gerald Beadle, "Address Delivered in New York," Media and Materials 26(January 1960), p. 360.

³ Jerrold E. Kemp, Planning and Producing Audio-Visual Materials, 2d ed. (Chandle Publishing, 1968), p. 221.

แฮส และ แพคเกอร์ (Hass and Packer) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อทัศนศึกษาต่อไปนี้ คือ

1. สามารถรวบรวมจุดสนใจของผู้เรียน
2. เราความสนใจของผู้เรียนให้ขยันเรียน
3. ช่วยส่งเสริมบทเรียนให้มีความหมายขึ้น
4. ทดสอบความสนใจในบทเรียน
5. ฉายใจให้ครูทำได้เมื่อต้องการ
6. ใช้เสนอบทเรียนใหม่ ๆ ต่อไป
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในบทเรียน ครูและนักเรียนได้มี
การทำงานร่วมกัน ทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายสมบูรณ์ยิ่งขึ้น¹

เคมป์ (Kemp) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อทัศนศึกษาไว้คือ

1. สามารถใช้สอนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลได้
2. สามารถจัดเรียงลำดับภาพได้ตามความเหมาะสม
3. ค่าใช้จ่ายในการผลิตต่ำพอสมควร²

วิจิตร ศรีสอน ได้ให้คำจำกัดความของเทคโนโลยีทางการศึกษาว่า
หมายถึง

การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา อันเป็นผลเนื่องมาจากการนำเอาวัสดุอุปกรณ์
และวิธีการใหม่ ๆ ทางศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน ดังนั้น สื่อทัศนศึกษา

¹ Kenneth B. Hass and Harry R. Packer, Preparation and Use of Audio-Visual Aids, 3d ed. (New Delhi : Prentice-Hall of India (Pirate), 1964), p. 47.

² Jerrold E. Kemp, Planning and Producing Audio-Visual Materials, p. 36.

จึงนับได้ว่า เป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ช่วยให้การเรียนการสอนในสมัยปัจจุบัน
บรรลุผล ทำให้สภาพและสภาวะการเรียนรู้อุดม¹

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยมีความคิดว่า วิชาพลศึกษา เป็นวิชาที่มีความสำคัญ
ที่นำเอาเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้าช่วยในการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการ
สอนมีคุณภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงทำการศึกษารวบรวม
เทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาแบดมินตัน ระหว่างวิธีสอนแบบใช้เทปบันทึกภาพ แบบใช้
สไลด์เคลื่อน และแบบบรรยายประกอบการสาธิต เพื่อจะได้นำมาว่า ผลสัมฤทธิ์ใน
การเรียนอันเกิดจากการสอนโดยใช้สื่อทัศนูปกรณ์ที่ต่างกัน ในการสอนของแต่ละวิธีนั้น
จะให้ผลดีเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร ทั้งนี้ จะได้อาศัยเป็นแนวทางในการส่งเสริม
ให้ครูสอนทราบถึงความสำคัญในการที่จะนำเอาสื่อทัศนูปกรณ์ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่
เหมาะสมไปใช้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เหตุที่เลือกศึกษา วิชาแบดมินตัน เนื่องจากเป็นวิชาที่มีการเรียนการสอนใน
หลักสูตร เป็นกีฬาที่นิยมเล่นกันอย่างแพร่หลาย ทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับชั้น ทุกสถานที่
ทั้งยังเปิดโอกาสให้มีการแสดงออกถึง ความเป็นนักกีฬาคีดี มีวินัยของตนเอง สามารถ
ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ทุกสถานการณ์² เป็นกีฬาที่ส่งเสริมสุขภาพ ความสมบูรณ์
แข็งแรงของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม กีฬาแบดมินตันเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความ

¹วิจิตร ศรีสอน, "เทคนิควิทยาทางการศึกษา," (คำบรรยายทางวิทยุ
ศึกษา วันพฤหัสบดีที่ 20 พฤศจิกายน 2512) อ้างถึงใน วัลย์ รัตนวงศ์, "การเปรียบเทียบ
ผลการสอนวิชาสังคมศึกษาโดยใช้วีดีโอเทป กับการสอนโดยไม่ใช้วีดีโอเทป,"
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, 2513), หน้า 1.

²Barry C. Petton, Badminton (Englewood Cliffs,
N.J. : Prentice-Hall, 1971), p. 40.

อดทน ความแข็งแรง และความว่องไวในการเล่น การเล่นแบดมินตันประเภทเดี่ยว จะช่วยส่งเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายให้สูงขึ้น โดยเฉพาะความอดทนในระบบไหลเวียนของเลือดและหัวใจและระบบกล้ามเนื้อ¹

เทปบันทึกภาพ สามารถเสนอภาพให้เห็นถึงลีลาท่าทางต่าง ๆ ของการเคลื่อนไหวที่ซับซ้อนออกไปได้ชัดเจน เป็นธรรมชาติ สมกับที่ วิชาพลศึกษา เป็นการศึกษากี่ยวกับการเคลื่อนไหว

สไลด์เทปเสียง สามารถมองเห็นท่าหนึ่ง เน้นทักษะและแยกแยะให้เห็นเป็นขั้นตอนชัดเจน สามารถขยายภาพให้เป็นขนาดใหญ่ มีสีสันสวยงามน่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย และที่สำคัญก็คือ โสตทัศนูปกรณ์ทั้งสองชนิดนี้สามารถใช้กับผู้เรียนจำนวนมากได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงผลการใช้เทปบันทึกภาพ (Video Tape) ประกอบการสอนวิชาแบดมินตัน
2. เพื่อศึกษาถึงผลการใช้สไลด์เทปเสียง (Synchronized Slide Tape) ประกอบการสอนวิชาแบดมินตัน
3. เพื่อศึกษาถึงผลการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต (Lecture Demonstration) วิชาแบดมินตัน
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาแบดมินตัน ระหว่างการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิตเพียงอย่างเดียว การใช้เทปบันทึกภาพประกอบการบรรยายและสาธิต และการใช้สไลด์เทปเสียงประกอบการบรรยายและสาธิต

¹ Perry B. Johnson, Physical Education (New York : Holt, Rinchart and Winston, 1966), p. 423.

สมมุติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาแมคมินตันโดยใช้แฟลชการ์ด หรือสไลด์เพลเสียงประกอบการสอน จะได้ผลดีว่าการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิตโดยอาจารย์ผู้สอนเพียงอย่างเดียว

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยอยู่ในขอบเขต ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในการทดลองสอนครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทเวศร์ จำนวน 48 คน ซึ่งไม่เคยเรียนวิชาแมคมินตันมาก่อน
2. เนื้อหาในการทดลองครั้งนี้ จำกัดขอบเขตเฉพาะทักษะเบื้องต้นของการเคลื่อนไหว การจับไม้แรกเกต การบังคับลูก การตีลูกหน้ามือ การตีลูกหลังมือ การตีลูกโค้ง การเสิร์ฟสั้น และการเสิร์ฟยาว
3. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะผลการสอนทักษะกีฬาแมคมินตัน 3 วิธี คือ การใช้แฟลชการ์ดประกอบการสอน การใช้สไลด์เพลเสียงประกอบการสอน และการบรรยายประกอบการสาธิต เท่านั้น
4. การวิจัยครั้งนี้ไม่คำนึงถึง อายุ สถานะสังคม และเศรษฐกิจของครอบครัว อาชีพของบิดามารดา สภาพดินฟ้าอากาศ และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนทักษะทางกลไกของไอโวนา เบรช (Iowa-Brace Test) มีความแม่นยำในการวัดความสามารถในการเรียนทักษะทางกลไกของนักศึกษาได้
2. แบบทดสอบทักษะกีฬาแมคมินตัน 4 รายการ คือ แบบสอบการตีลูกกระทบผนังของลอคฮาร์ทและแมคเฟอร์สัน (Lockhart and McPherson Wall

Volley Test) การตีลูกโค้งของเฟรนช์ (French Clear Test) แบบทดสอบ การเสิร์ฟสั้นของเฟรนช์ (French Short Serve Test) และแบบทดสอบการ เสิร์ฟยาวของสกอตและฟ็อกซ์ (Scott and Fox Long Serve Test) มีความ แม่นตรงในการวัดทักษะกีฬาแบดมินตันของนักศึกษาได้

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ไม่มีพื้นฐานทางกีฬาแบดมินตันมาก่อน และแต่ละกลุ่มแบ่งให้มีความสามารถเท่ากัน

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ถ้าหากจะไม่สมบูรณ์ อาจเนื่องมาจาก

1. ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิ สภาพดินฟ้าอากาศ ซึ่งอาจมีผลใน การฝึกและการทดสอบได้
2. ผู้วิจัยไม่สามารถจะควบคุมในเรื่องอาหาร การพักผ่อน สภาพทาง ร่างกาย และอารมณ์ ของนักศึกษาได้
3. ผู้วิจัยไม่สามารถจะควบคุมการปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ การ เล่นกีฬา และการฝึกซ้อมทักษะแบดมินตันของนักศึกษานอกเวลาทดลองได้
4. เนื่องจากระยะเวลาของการฝึกเพียง 12 สัปดาห์ ๆ ละ 1 ชั่วโมง เวลาอาจจะน้อยเกินไปสำหรับการเรียนรู้และการฝึกทักษะกีฬา

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูและผู้ฝึก เป็นแนวทางส่งเสริม ในการที่จะนำอุปกรณ์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิ ภาพมากขึ้น
2. สามารถนำเครื่องมือในการทดลอง มาปรับปรุงเพื่อใช้ในการสอนวิชา แบดมินตันต่อไป

3. ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน การเลือกอุปกรณ์ประกอบการสอน ระหว่างเทปบันทึกภาพกับสไลด์เทปเสียง มาใช้ให้เกิดผลดียิ่งขึ้น
4. จะทำให้ผู้เรียนวิชาเคมีขั้นต้น เกิดความสนใจต่อการเรียนมากขึ้น เนื่องจากมีสื่อการสอน และทำให้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น
5. บทเรียน เทปบันทึกภาพและสไลด์เทปเสียงที่สร้างขึ้น จะช่วยสนับสนุนส่งเสริมประกอบการสอนทักษะกีฬาเคมีขั้นต้นให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์
6. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ค้นคว้า และผลิตอุปกรณ์การสอนวิชาอื่น ๆ ต่อไป

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน (Achievement) หมายถึงผลการเรียนวิชาเคมีขั้นต้น ที่ได้รับจากการทดสอบกลุ่มตัวอย่าง หลังจากฝึกทักษะมาแล้ว วิชาโดยใช้แบบทดสอบทักษะกีฬาเคมีขั้นต้น ตามแบบทดสอบมาตรฐาน 4 รายการ (ภาคผนวก ก)
2. เทปบันทึกภาพ (Video Tape) หมายถึงเทปบันทึกภาพเกี่ยวกับทักษะกีฬาเคมีขั้นต้น โดยการถ่ายทำเป็นเรื่องราววิชาเคมีขั้นต้นในทักษะต่าง ๆ เอาไว้มีค่าบรรยายประกอบ แล้วนำมาใช้ประกอบการสอนภายหลัง และสามารถเล่นกลับ (Play Back) ได้
3. สไลด์เทปเสียง (Synchronized Slide Tape) หมายถึง ภาพโปร่งใส ใส่กรอบขนาด 2" คูณ 2" เป็นภาพที่เกิดจากการถ่ายด้วยกล้องถ่ายภาพ โดยใช้สไลด์ฟิล์มสี ถ่ายทำเป็นเรื่องราวตามลำดับเนื้อหา ทักษะกีฬาเคมีขั้นต้น และ

มีคำบรรยายภาพ ซึ่งบันทึกลงในเทปบันทึกเสียง พร้อมเพลงประกอบ และมีสัญญาณ
บังคับเครื่องฉายสไลด์ให้เปลี่ยนภาพโดยให้สัมพันธ์กับคำบรรยาย

4. การสอนโดยใช้เทปบันทึกภาพ หมายถึง การสอนที่เรียนที่บันทึกลงใน
เทปบันทึกภาพเสียก่อน แล้วนำมาเล่นกลับโดยระบบโทรทัศน์ เพื่อให้นักศึกษา
ทดลอง กลุ่มที่ 2 ได้เรียนจากโทรทัศน์ก่อนที่จะสาธิตประกอบการบรรยายและปฏิบัติ

5. การสอนโดยวีดิทัศน์เสียง หมายถึง การสอนโดยวีดิทัศน์
พร้อมกับเทปบันทึกคำบรรยาย ประกอบการสอน ให้นักศึกษากลุ่มทดลอง กลุ่มที่ 3
ได้เรียนก่อนที่จะสาธิตประกอบการบรรยายและปฏิบัติต่อไป

003919

6. การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต

หมายถึง การสอนโดยครูเป็นผู้บรรยาย และสาธิตประกอบ แสดงให้นักศึกษา
กลุ่มควบคุม กลุ่มที่ 1 ดู ในทักษะกีฬาแบดมินตัน แล้วให้นักศึกษาปฏิบัติตาม

7. ทักษะ หมายถึง ทักษะกีฬาแบดมินตัน ประกอบด้วยทักษะเบื้องต้นของ
การเคลื่อนไหว การจับไม้แรกเกิด การบังคับลูก การตีลูกหน้ามือ การตีลูกหลังมือ
การตีลูกโฉบ การเสิร์ฟสั้น และการเสิร์ฟยาว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย